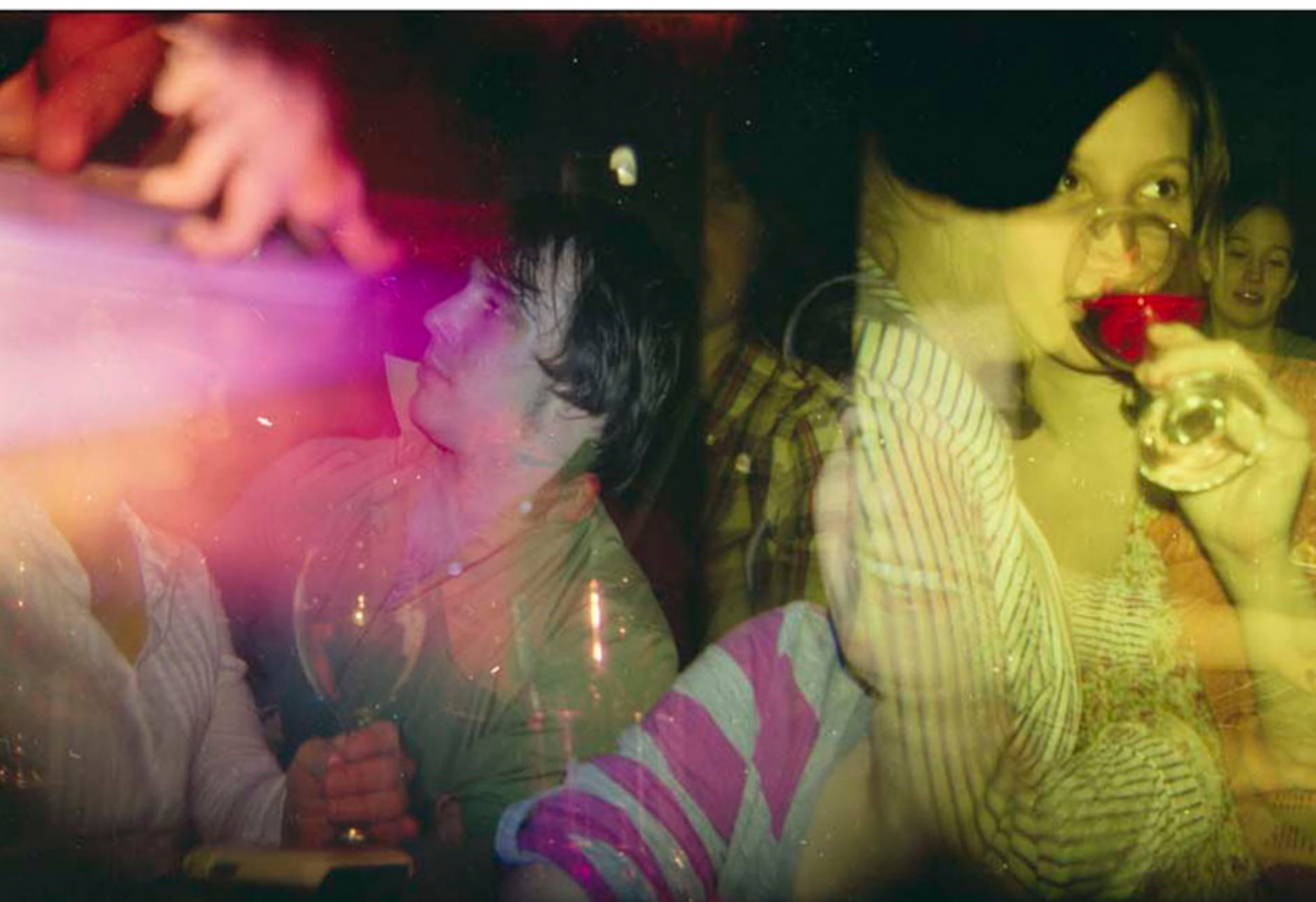

Budapest városai

1882. Uri utca

Rozália asszonyság ábrándozva ébredt, de gyorsan el kellett felejtenie gondolatait, késésben volt. A hintó már a ház előtt várta, a vasárnapi misére igyekeztek a férjével. Bosszús volt, a legyezőjét otthon felejtette, a teával megégette a nyelvét, a fűzője pedig oly szoros volt, hogy levegőhöz alig jutott.

A Nagyboldogasszony templom tömve volt. Rozália asszonyság akkor sem járt volna máshová, ha nem ez lett volna a legközelebb. Soha nem volt nyugodtabb, mint vasárnap délelőttönként. Ahogy belépett az óriási szárnyas kapun, bosszúságát mintha elfűjták volna, hálán kívül semmit nem érzett. A mise utána mindig ő maradt a legtovább a templomban, nézte a hatalmas pilléreket, a torony leégett tetejét, az orgonát, a sok száz év lenyomatát. Meséket, legendákat gyűjtött a templomról és környékéről, az itt történt harcokról, legendákról, királyokról, koronázásokról, és házasságokról. Az utcák történetéről, a házak lakóiról, az itt élt népekről és vallásokról.

Rozália asszonyság életét a maga által kitalált történetekkel gazdagította, esténként az alvó házban gyertyafényhez ült, és írni kezdett.

1904. Báthory utca

Róza csodálkozó szemeit a kocsis nem tudta nem észrevenni. Még soha nem járt Pesten, sőt, szülőfaluját is csak kétszer hagyta el. Egyszer, amikor nagybátyjának segített nyáron almát szedni a kertben, ládába rakni, majd piacra vinni, és még egyszer, amikor apját temették két faluval arrébb.

Nagyon örült, hogy végre dolgozhat. Épp hogy csak betöltötte a tizennegyedik életévét, kiváltságnak érezte, hogy ilyen korán elhagyhatja Bokodot, és nem lesz anyja terhére. Nem tudta pontosan mi lesz a dolga, de vonzotta Pest, a nagy házaival, széles utcáival, rengeteg lakójáva.

Szeptember első vasárnapján érkezett meg a Báthory utcába, örült, hogy a nyarat még otthon tölthette anyjával. Annyit tudott csak, hogy a Vadas családhoz kerül majd, nekik kell segítenie nagyrészt olyan dolgokban, amiket otthon már régóta ő csinált: mosni, főzni, takarítani.

Meglepte a város. Annyira izgult, hogy nem is figyelte az oda vezető utat. Egyszer csak azon kapta magát, hogy meglátja távolról az első hidat, majd a másodikat, és a távolban még hármat. Az első tetszett neki a legjobban, lenyűgözte a nagysága, és a többihez képest könnyedebbnek találta. Remélte, hogy Vadasék nem laknak messze a hídtól, szeretett volna átsétálni rajta.

Hatalmas kapuja volt a háznak. Óriási, íves üvegét a kilincsből kiinduló indák tarkították. A bejárat mellett egy díszes táblán a címer alatt ezt állt: Épült 1896. Felérve a félemeletre azt mondta neki a kocsis, menjen az udvaron át a hátsó lépcsőházhoz, és fel az elsőre. A csomagjait nem vitte. Róza szeretett volna az első lépcsőn felmenni, azt tiszta, élénkpiros szőnyeg borította, és a lift körül díszített kovácsoltvas korlát kísért. Tudta, hogy nem szólhat ilyesmiért, mondta neki az anyja.

A Vadas házaspár nagyon idős volt, a ház tulajdonosával álltak rokonságban, azért lakhattak az első emeleten. Megmutatták Rózának a lakást, a mosókonyhát a padláson, a mellékhelyiséget a függőfolyosó végén, aztán együtt elmentek, körbevezették a piacon, bemutatták a hentesnek, a virágosnak, a zöldségesnek, majd a nap végén a konyhából nyíló ajtóra mutattak. Róza fáradtan lerogyott az ágyra, lehunyta a szemét, és mielőtt elaludt volna, azt gondolta: nyirkos a fal.

1922. Andrássy út

Az ebédnél megint feszült volt a hangulat, szülei ingerült szópárbajára oda sem figyelt, ehelyett inkább a balkon óriási üvegajtáján túlra nézett.

Ezt az időt szerette a legjobban. Késő őszi délután, a platánfák utolsó leveleiket eleresztik, az enyhe szellő kissé lehűti a levegőt, és friss illatokat hoz.

Még volt egy órája a zongoratanár érkezéséig, s mivel tegnap mindent begyakorolt, amit mára vártak tőle, sétára indult. Kifelé menet óvatosan belopózott anyja öltözőszobájába, magára terítette egyik szőrméjét, felhúzott egy magas sarkút, kalapját egészen a szemébe húzta, zsebébe csempészte a szipkát, és a hátsó ajtón kiosont. Megkerülve a virágoskertet kilépett az utcára, és a város felé indult. Ahogy sorban elhagyta a villákat, kezdett megnyugodni. Kisétált a saját világából, és egy újba érkezett. Szeretett az anyja ruháiban nem kis hölgyként, de nőként viselkedni. Ahogy elhagyta a Köröndöt egyre szűkült az út, a házak sűrűsödtek, és egyre magasabbak lettek, a fák ritkábban álltak. Mintha közelíteni akarnának egymáshoz, egészen a járda széléig kiértek a házak, az emberek az ablakból nézelődtek, és beszélgettek egymással, a kertek eltűntek, a házak összeértek, a családok intimitása megszűnt.

Rózsa most először érzékelte a változást, pedig sokszor járt már erre. Sietnie kellett haza, gyorsan visszafordult, de elhatározta, hogy legközelebb is elmegy egyedül sétálni, akkor majd a másik irányba, a Liget felé.

1986. Vörösvári út

Rozika a négy testvér közül a legfiatalabb volt. Korán ment férjhez, elsőként, és mivel a férjének akkoriban halt meg a nagymamája, örökölték tőle egy lakást. Rozika mindig is panelban lakott, apja az Állami Építőipari Vállaltnál dolgozott, így kedvezményesen hozzájuthatott a legelső lakótömb egyik lakásához, Újpesten.

Meg volt elégedve mindennel, szerette a férjét, az új lakásukat, egyedül azt sajnálta, hogy Óbudára költöztek, messze a családjától. A lakás csak egy szobás volt, de gyereket még nem terveztek, így elég volt nekik ez is. Rozika gyorsan megszokta a környéket, minden egy helyen volt, boltok, fodrászat, kozmetika, ékszerész, közért, könyvesbolt, kisállat kereskedés.

Összebarátkozott a házban lakó hasonló korú nőkkel, eltervezték, hogy majd eljárnak főző tanfolyamra, és varrni tanulni, sőt azt is, hogy együtt fognak szülni, és a Zöld Oviba iratják a gyerekeket. Úgy érezte magát, mintha egy kis faluban lagnának, belátható volt minden, ismert mindenkit, akinél vásárolt. Megnyugtatta a tudat, hogy tartozik valahova, és csak akkor lépett ki a lakótelepről, ha muszáj volt.

Rozika szívesen vállalt volna munkát, nem szerette, hogy a megélhetésüket csak a férje biztosítja, de egyelőre nem tudta, mi lenne neki testhezálló. Eldöntötte, hogy a következő ősszel beiratkozik egy közelben lévő szakközépiskolába, és óvónőnek tanul tovább.

2012. Király utca

Nagyon fájt a feje. Egész álló nap tanult, és még mindig nem tudta az anyagot. Nem érti, miért kell megtanulnia olyat, amit soha nem fog használni. A tanulásnak nincs ellene, bár önszántából nem ment volna egyetemre. A szülei és azok ismerősei azonban mind azt mondták, az egyetem kötelező. Pedig Rozi mindig is restaurátor szeretett volna lenni, egy mester mellett kitanulni a szakmát, és Magyarországon dolgozni. Ehelyett most legkevesebb három évet kell tanulnia, utána elhelyezkedni, és valójában kitanulni a mesterséget.

Nincs ideje utazni, pedig a fapados jegyek manapság annyira olcsók, hogy akár havonta is elmehetne egy-egy városba fényképezni, templomokba járni és freskókat nézni.

Most egy kávézóban ül, felhörpint egy kávé, megnézi a híreket a laptopján, telefonál egyet-kettőt az ismerőseinek, eszik egy tonhalas szendvicset és haza megy tanulni.

Visszafelé beugrik a Mammutba, a barátnője mondta az előbb, hogy leértékelés van, és bár a tömeget nem szereti, ezt nem érdemes kihagynia. Vesz magának két felsőt, meg egy farmert, a szupermarketban pedig két csomag rágót, egy fél literes energiatalt, és egy doboz cigit. Hazafelé a buszon nem néz ki az ablakon, inkább a mellette háborgó párra figyel, akik arról vitatkoznak, vajon mikor lesz kész a metró azon szakasza, amelyik nekik a két átszállást felváltaná. Arra jutnak, hogy addigra már nem lesznek együtt.

Hazaérve újult erővel nekifog a tanulásnak, hogy az esti bulira minél előbb elkezdhessen készülni.